Nijmegen

SMAAKT NAAR HIPHOP!

Adviesrapport commissie Groei.

Cultuurvisie Nijmegen 2021-2024

Woord vooraf

In het voorjaar van 2020 beoordeelde de Adviescommissie Groei. voor het eerst de subsidieaanvragen voor de subsidieregeling Meerjarige Culturele Programma's. Tijdens de beoordelingsronde heeft de commissie geadviseerd geld te reserveren voor initiatieven die zich specifiek richten op urban genres, om daarmee doelgericht deze scene te ondersteunen en faciliteren. Dit heeft geleid tot het opnieuw openstellen van deze regeling, specifiek voor urban. Aanvragers kunnen binnen dit deel van de regeling aanspraak maken op meerjarige financiële ondersteuning voor hun urban activiteiten. Deze subsidieregeling geldt voor de periode 2021-2022.

Dit adviesrapport is het resultaat van de beoordeling van deze regeling.

Adviescommissie Groei: *Joy Arpots (voorzitter), Lisa ter Berg, Jan Flubacher, Jenneke Harings, Richard Kofi, Marcel Kranendonk, Claudia Linders*

Inhouds-opgave

4 Inleiding
5 Opdracht en werkwijze
6 Financieel kader
7 Beoordelingscriteria
8 Algemene bevindingen
9 Conclusie en aanbevelingen
10 Slot

Urban adviezen

12 De Nijmeegse Hiphop Alliantie
14 The Academy Foundation | Hiphop Mansion

Inleiding

Tot nu toe komen veel culturele initiatieven binnen urban genres tot stand buiten het gesubsidieerde kunst-en-cultuurcircuit. Toch vindt de commissie dat urban initiatieven bijdragen aan de doelstellingen uit de cultuurvisie Groei. In het voorjaar beoordeelde de commissie één urban aanvraag, te weten van Hiphop Mansion. Een deel van de aanvraag van De Basis (ingediend onder De Nieuwe Oost) besloeg ook het urban veld (als onderdeel van talentontwikkeling binnen de popmuziek in het algemeen). De commissie besloot echter de plannen niet te honoreren, het geld te reserveren en, zoals hierboven beschreven, de urban regeling in het najaar opnieuw te openen.

In haar rapport 'Smaakt naar meer' heeft de adviescommissie een bedrag van €85.000 gereserveerd voor urban initiatieven. Door een specifiek subsidiebedrag voor de urban scene te reserveren wil de commissie urban initiatieven professionaliseren en verduurzamen. De adviescommissie draagt graag bij aan het borgen van urban initiatieven op institutioneel niveau, omdat de scene nu geen thuishaven of expertisecentrum heeft. Het aanjagen en ontwikkelen van een dergelijke plek of organisatie betrekt nieuwe makers en nieuw publiek bij het door Groei. gevormde culturele ecosysteem. De commissie hoopte op plannen die (meer) ingebed zijn in de stad, die zich goed verhouden tot andere urban partners in Nijmegen en die een solide visie hebben op cultuurparticipatie.

Het resultaat was dat de commissie in oktober vier aanvragen voor de urban regeling heeft ontvangen. Van deze vier werden er twee niet beoordeeld. Eén partij trok zich terug en de ander voldeed niet aan de juridische eisen. De commissie beoordeelde twee sterk van elkaar verschillende plannen die samen een groot deel van het urban veld in Nijmegen bestrijken. De twee partijen vroegen ieder het volledig beschikbare bedrag aan.

De commissie ziet dit als een teken dat hiphop in Nijmegen groeit, bloeit en naar een hoger niveau kan worden gebracht.

2. Opdracht en werkwijze

Opdracht

De commissie Groei. werkt volgens het 'Reglement Adviescommissie Groei.' dat op 10 december 2019 door het college van B&W is vastgesteld. Voor de twee subsidieregelingen waarover de commissie in dit rapport adviseert, luidt de opdracht als volgt: De commissie heeft tot taak het college eenmaal per twee jaar schriftelijk te adviseren in het kader van de subsidieregeling Meerjarige Culturele Programma's Nijmegen.

Bij die advisering dient de commissie de aanvragen te toetsen aan de criteria en de voorwaarden die zijn vastgesteld in de subsidieregelingen. De richtlijn hierbij was dat aanvragen in de deelregeling Meerjarige Culturele Programma's minimaal aan een van de voorwaarden moet voldoen.

Werkwijze

In februari en in juli 2020 zijn de commissieleden Groei. door het college van B&W van de gemeente Nijmegen benoemd. In oktober heeft de commissie in een bijeenkomst de beoordeling gedaan van de urban aanvragen in het kader van de subsidieregeling Meerjarige Culturele Programma's, met een loopduur van twee jaar. In deze bijeenkomst is vervolgens de integrale afweging gedaan.

Ieder commissielid heeft de volledige plannen gelezen, inclusief de bijbehorende stukken, zoals de begrotingen, de jaarverslagen en overige documentatie. De twee aanvragers werden in de gelegenheid gesteld het plan te pitchen - vanwege Covid-19 vond deze online plaats. Na deze pitch werden de aanvragers door de commissieleden bevraagd. Hierop volgde een integrale bespreking van de dossiers. Aan het eind van de bespreking adviseerde de commissie om te honoreren, misschien te honoreren, of niet te honoreren. Tijdens de integrale afweging zijn de definitieve adviezen tot stand gekomen.

Instellingen worden in de gelegenheid gesteld Team Cultuur van de gemeente Nijmegen te wijzen op eventuele feitelijke onjuistheden in dit advies.

3. Financieel kader

Binnen de regeling Meerjarige Culturele Programma's is er voor urban een bedrag van €85.000 euro per jaar beschikbaar voor de komende 2 jaar. Voor het jaar 2022 is eenzelfde bedrag beschikbaar.

4. Beoordelingscriteria

Voor de Meerjarige Culturele Programma's gelden de volgende beoordelingscriteria:

- Artistieke kwaliteit
- Innovatie, creativiteit, experiment
- Educatie en/of participatie
- (Inter)nationale uitstraling en bereik
- Meerwaarde voor de stad
- Verbinding met andere domeinen
- Ondernemerschap

Voor de toelichting op de beoordelingscriteria verwijzen we naar de 'Subsidieregeling Cultuur Nijmegen'. Wel willen we bij een aantal criteria opmerkingen maken

Opmerkingen beoordelingscriteria

- De niet-relevante beoordelingscriteria zijn buiten beschouwing gelaten omdat aanvragers aan minimaal een van de beoordelingscriteria moesten voldoen om aan te kunnen vragen. Als ze wel in het plan aan bod kwamen of juist ontbraken waar de commissie ze wel verwachtte, hebben we het beoordelingscriterium besproken en beoordeeld. De opmerkingen over de criteria zijn terug te vinden in de adviezen.
- Bij alle plannen hebben we gekeken naar de mate waarin de criteria van toepassing waren en deze gebruikt bij de totale beoordeling. Er zit een zekere schaalbaarheid in de beoordeling.
- Innovatie, creativiteit en experiment zijn rekbare begrippen. Daarnaast kan innovatie op meerdere vlakken plaatsvinden (artistiek, ondernemend, procesmatig, publiek, enzovoort).
- Ondernemerschap hebben we in alle gevallen beoordeeld. Onder dit criterium vallen ook de algehele bedrijfsvoering en de begrotingen.
- Over de verbinding met andere domeinen hebben we in het voorjaar discussie gevoerd: hoewel deze verbinding in Groei. beschreven wordt, zagen we dat de interpretatie van dit criterium niet bij alle aanvragers hetzelfde is. Zie voor een toelichting hierop ook 'Smaakt naar meer', het adviesrapport uit het voorjaar.
- We voerden ook discussie over diverse vormen van participatie, waarin we ook het publieksbereik hebben meegenomen. Bij cultuurparticipatie staat voor de commissie voorop hoe mensen worden uitgedaagd mee te doen aan cultuur. De vormen en de uitwerking die daarvoor worden gevonden kunnen heel verschillend zijn, maar moeten volgens de commissie wel beschreven worden in de plannen.

5. Algemene bevindingen

Wat verstaan wij onder urban? Urban is een breed begrip, waarbinnen veel subdisciplines samenkomen, zoals muziek, dans, graffiti en sport. Ook heeft urban een sterke sociale dimensie, waarbij samenzijn, laagdrempeligheid en kennisdeling aan de basis staan van producties en initiatieven. Mede daardoor heeft het ook veel raakvlakken met jongerenwerk. De twee beoordeelde aanvragen verschillen erg van karakter en hebben een andere inhoudelijke focus. De ene aanvrager richt zich meer op bewezen talent, dat een weg zoekt naar zelfontplooiing en verbinding met de culturele infrastructuur van de stad. De andere aanvrager investeert in het aanleggen van een bredere basis, om van daaruit een nieuw platform op te bouwen.

De aanvraag van de Hiphop Alliantie is een samenwerking van gevestigde organisaties, die elkaars sterke eigenschappen combineren. Ze werken meer faciliterend en bieden binnen hun organisaties dit urban initiatief aan ter aanvulling van hun bredere talentontwikkelingsaanbod dat ook gebruikt wordt binnen andere muziekgenres. De Hiphop Mansion vertrekt vanuit street credibility en een samenkomst van jongerennetwerken in de stad. Het initiatief wil een autonome plek in Nijmegen veroveren en inzetten op het vinden van een eigen stem of identiteit.

De commissie kiest voor het honoreren van Hiphop Mansion en daarmee voor meerdere disciplines, een nieuw platform, een eigen thuis voor hiphop, dat op termijn op gelijke voet kan samenwerken met gevestigde organisaties in de stad. Beide initiatieven zijn aanjagers van talentontwikkeling, maar de doelgerichte handreiking van Hiphop Mansion naar speciale doelgroepen in de stad en meerdere disciplines binnen urban vindt de commissie op dit moment een meer passende insteek.

De commissie ziet veel mogelijkheden en kansen tot samenwerking tussen beide aanvragers. Dit is mede ingegeven door de verwachting van de commissie dat de zwakke eigenschappen van de één de sterke zijn van de ander. Op langere termijn zou een samenwerking, waarin beide aanvragers structureel onderdeel uitmaken van de culturele infrastructuur van de stad, de Nijmeegse scene landelijk op de kaart zetten.

6. Conclusies en aanbevelingen

In het hele Nijmeegse culturele veld is er pas sinds kort speciale aandacht voor urban initiatieven. Voorheen moesten de genres en disciplines die nu als urban gelabeld worden de competitie aangaan met andere kunstvormen. De hiphop-attitude paste niet bij de traditionele subsidieregelingen, waarbij bijvoorbeeld artistieke kwaliteit op een conventionele manier beoordeeld werden. De hiphopscene is altijd tegen deze kaders ingegaan en spoorde aan tot vernieuwing. Met de invoering van cultuurvisie Groei. is die vernieuwing gekomen: er is nu ruimte voor urban initiatieven en de daarbij behorende werkwijzen.

Dat gezegd hebbende kiest de commissie met overtuiging voor de aanvraag van de Hip-hop Mansion. De plannen zijn kansrijk en de commissie verwacht dat met de uitvoering van deze plannen een groot verschil gemaakt kan worden in de stad. De commissie is er op basis van de voorliggende aanvraag van overtuigd dat de initiatiefnemers van Hiphop Mansion écht in het hart van de doelgroep staan. Dit past volgens de commissie goed bij de bottom-upaanpak die eigen is aan de urban scene. Deze organisatie bouwt aan een programma en een basis, waarin veel jonge makers, deelnemers en publieksgroepen zichzelf zullen herkennen.

De commissie vindt het van groot belang af te sluiten met de opmerking dat ze voor beide aanvragers ruimte ziet. Ze wil dan ook stimuleren dat beide partijen op termijn een manier vinden om samen te werken en de urban scene verder te brengen. Dat is van groot belang voor de toekomst van de scene en de binding met de doelgroepen.

7. Slot

De commissie is andermaal blij een bijdrage te mogen leveren aan de ambitieuze cultuurvisie van de gemeente Nijmegen die sinds 2019 op tafel ligt. De commissie ziet veel potentie en kansen en hoopt die de komende jaren verzilverd te zien.

Urban

adviezen

De Nijmeegse Hiphop Alliantie

Over de instelling in 2021 - 2022

De Nijmeegse Hiphop Alliantie is een nieuw samenwerkingsverband tussen De Basis, Beatwise, Doornroosje en De Lindenberg, met De Basis als penvoerder. De alliantie wil de Nijmeegse urban cultuur volledig tot haar recht laten komen. Hierbij wordt talentontwikkeling op het vlak van urban muziek als vertrekpunt genomen. Alle muzikale disciplines die aan de urban scene zijn verbonden neemt de alliantie mee in de ontwikkeltrajecten, waarin wordt uitgegaan van de 'each one teach one'-werkwijze. Daarnaast wil de alliantie in de toekomst samenwerken met andere organisaties in de stad om de focus en expertise op overige onderdelen van urban culture te verbreden.

De Hiphop Alliantie organiseert zich in een projectgroep, met vertegenwoordigers uit de samenwerkende organisaties. Alle partijen hebben hun eigen focusgebied en kijken van daaruit naar de ontwikkelbehoefte van het talent om deze zo goed mogelijk te begeleiden. Door de talentontwikkeling binnen het samenwerkingsverband te benaderen als een organisch geheel, voorziet de alliantie in een betere aansluiting tussen de ontwikkelfases van makers.

Subsidiaanvraag

Aangevraagd is voor 2 jaar. Gevraagd bedrag: €85.000 (per jaar).

Subsidieadvies

De commissie adviseert om deze aanvraag niet te honoreren.

Algemene beoordeling

Allereerst is de commissie zeer te spreken over een samenwerkingsverband tussen deze partijen. De commissie vindt het echter een gemiste kans dat in het plan van de alliantie de nadruk geheel ligt op muziek. Daarnaast heeft de commissie twijfels bij de manier waarop de alliantie van plan is haar doelgroepen te bereiken. Er wordt volgens de commissie te gemakkelijk van uitgegaan dat de beoogde doelgroepen hun weg naar de samenwerkingspartners vinden. De alliantie handelt vooral faciliterend en mist daarbij een duidelijke visie op het bereik. Er ontbreekt een overtuigende handreiking naar nieuwe doelgroepen. De commissie leest uit de plannen dat het met deze aanpak slechts een klein netwerk aan mensen lukt toegang te krijgen. Dit sluit niet goed aan bij de sociaalmaatschappelijke doelstellingen uit de cultuurvisie Groei. De commissie is er niet van overtuigd dat het plan domeinoverstijgend is en op een laagdrempelige manier toegang biedt voor deelnemers.

Toelichting op de criteria

De commissie vindt de beschrijving van de artistieke kwaliteit ietwat summier en kan daardoor niet oordelen of de gekozen aanpak vernieuwend is of niet. Er is vertrouwen in de samenwerkende partijen, maar de commissie hoopte meer van ieders expertise bij dit onderdeel terug te lezen. Een betere uitwerking van het talentontwikkelingsprogramma had kunnen leiden tot een duidelijkere artistieke visie. De beschreven aanpak van de Hiphop Alliantie is een vorm van de talentontwikkelingsformule van De Basis (De Nieuwe Oost), die te weinig is vertaald naar hiphop.

De commissie juicht toe dat deze partners zich hebben gevonden in deze alliantie. Ze hoopt dat zij doorgaan met het verbeteren van hun plan en de komende tijd op zoek gaan naar aansluiting met andere, en daarmee ook kleinere, hiphop-initiatieven in de stad. Hier liggen volgens de commissie ook kansen om andere disciplines onder te brengen in de talentontwikkelingsvisie. Dat zou de diepgang en verbreding ten goede komen. Sterk vindt de commissie de aandacht voor het toptalent en de beschrijving van het maatwerk om deze talenten te bedienen.

De educatieve paragraaf uit dit plan, dat in potentie een bredere doelgroep kan aanspreken, maakt geen onderdeel uit van deze subsidieaanvraag en wordt volledig door De Lindenberg verzorgd. En terwijl dit onderdeel buiten de aanvraag wordt gehouden, telt de Hiphop Alliantie wel de bezoekersaantallen van De Lindenberg. Daardoor vraagt de commissie zich af of het bereik van de in de aanvraag beschreven initiatieven wel de juiste is.

De begroting is overzichtelijk. Wel is er sprake van een vestzak-broekzakconstructie met betrekking tot de opgevoerde uren van De Lindenberg en Doornroosje, waardoor de begroting niet geheel transparant overkomt. De commissie constateert dat de activiteiten van De Lindenberg wel in de begroting worden opgevoerd, terwijl deze in de aanvraag buiten beschouwing worden gelaten. Daardoor komt de gevraagde subsidiebijdrage op meer dan 50% uit.

Behalve dat er een projectleider als eindverantwoordelijke is, blijft de organisatiestructuur binnen de Hiphop Alliantie onduidelijk. Zo is er bij de commissie vertrouwen in de kennis en ervaring van de makelaar, maar zijn zeggenschap of inhoudelijk aandeel weinig toegelicht.

Korte reflectie op de codes

De reflectie op de codes heeft vooral betrekking op die van De Basis, maar niet op die van de Hiphop Alliantie.

The Academy Foundation | Hiphop Mansion

Over de instelling in 2021 - 2022

Hiphop Mansion is een nieuw platform voor hiphop, waarin programma's voor de verschillende disciplines binnen urban worden ontwikkeld voor een breed publiek. Het doel van de organisatie is het veroveren van een fysieke plek voor hiphop binnen het Nijmeegse culturele landschap. Hiermee wil Hiphop Mansion talent-ontplooiing en cultuurparticipatie op structurele basis aanjagen.

Het Nijmeegse culturele veld mist een gespecialiseerde ontmoetingsplek of kenniscentrum waar hiphopmakers gezamenlijk de disciplines van hiphop kunnen beoefenen en delen. Hiphop Mansion belooft deze hotspot voor de stad te worden. De prioriteit is het opzetten van een programma-aanbod bestaande uit cursussen, talenten-trajecten, projecten en producties die door een nog op te richten gezelschap worden opgevoerd. Dit gaat gebeuren onder leiding van het artistieke team van lokale, nationale en internationale partners.

Bij de totstandkoming van het programma wordt veel nadruk gelegd op de eerste programmalijn van de cultuur-visie Groei.: kunst en cultuur voor en door iedereen. Zo zullen gericht deelnemers en bezoekers worden geworven en is er extra aandacht voor mensen met een kwetsbare positie binnen de maatschappij. De kennis-making met cultuur wordt voor deze doelgroep laagdrempelig aangeboden.

De Hiphop Mansion richt zich op de jeugd. Artistiek gezien wordt gevaren op de vraag die bij jongeren leeft naar skills en kennis over de verschillende disciplines van hiphop. Het doel is om met het programma-aanbod als ruggengraat over twee jaar een fysieke thuisplaats op te richten, van waaruit op gelijke voet kan worden samengewerkt met de gevestigde culturele instellingen in de stad. Vanuit deze plek zouden de culturele en educatieve programma's een vaste plek binnen het duurzame aanbod in de stad moeten krijgen.

Subsidiaanvraag

Aangevraagd is voor 2 jaar. Gevraagd bedrag: €84.921 (per jaar).

Subsidieadvies

De commissie adviseert deze aanvraag te honoreren voor een bedrag van €84.921.

Algemene beoordeling

De adviescommissie acht het artistieke plan van de Hiphop Mansion kansrijk. De commissie heeft er vertrouwen in dat de aanvrager binnen de urban scene van Nijmegen voldoende krediet heeft opgebouwd, zowel in de muziek, dans als in maatschappelijk werk, om de ambities waar te maken. Wat opvalt in deze aanvraag is dat er een duidelijke sociaalmaatschappelijke missie in het artistieke programma verweven zit. De plannen voor het benaderen van mensen uit de doelgroep die afstand heeft tot cultuurparticipatie en de arbeidsmarkt is voor de commissie belangrijk voor de beoordeling van de meerwaarde voor de stad. Ook vindt de commissie het goed bij het karakter van hiphop passen dat er extra aandacht besteed wordt aan die mensen binnen de doelgroep die moeilijker aansluiting vinden tot formele circuits, zoals school, werk en cultuurproductie. Hiphop Mansion heeft interessante partners in het sociale domein, de 025-alliantie wordt benoemd wat zich vertaald in samenwerking met productiehuis La Fam in Arnhem en Hiphop Mansion heeft de ambitie om naast muziek

en dans ook aan te sluiten met andere disciplines van hiphop. Zo is de commissie benieuwd naar de uitkomsten van de samenwerking met Waalhalla. Dergelijke verbindingen tussen disciplines en domeinen maken de kans groter dat er vernieuwende culturele productie tot stand komt.

Het plan van het opstarten van een eigen urban gezelschap, dat met reizende voorstellingen gaat werken maakt nieuwsgierig. Dit vindt de commissie een mooie ambitie voor 2023.

Er zijn wel aandachtspunten op zakelijk gebied. De afspraken met de beoogde maatschappelijke en artistieke samenwerkingspartners zijn veelbelovend, maar komen ietwat informeel over. Zo zijn er geen intentieverklaringen meegeleverd. De commissie wil via voortgangsgesprekken op de hoogte blijven van de voortgang van de genoemde samenwerkingen, professionalisering en ondernemerschap. Om de hoge artistieke ambities te kunnen realiseren moet de zakelijke professionaliseringsslag goed worden geborgd.

De commissie is onder de indruk van de manier waarop laagdrempeligheid gepaard gaat met ambitie. In de plannen van de Hiphop Mansion gaan cultuurparticipatie en talentontwikkeling hand in hand.
De beschreven aanpak van deze talentontwikkeling vindt de commissie overtuigend en veelbelovend.

Toelichting aan de hand van de criteria

In de plannen en organisatie van Hiphop Mansion komen interessante netwerken samen. De initiatiefnemers hebben op artistiek gebied hun sporen in de urban scene verdiend. Zij laten zich daarbij inhoudelijk door externe professionals uit de landelijke scene ondersteunen om de artistieke kwaliteit nog beter te waarborgen. De commissie vindt het een innovatieve insteek dat er op zoveel terreinen wordt samengewerkt. Er wordt aanbod ontwikkeld op het gebied van muziek, dans en sport.

De Hiphop Mansion wil veel makers laten participeren en richt zich op doelgroepen, die een relatief grote afstand tot het culturele veld hebben. Ook wordt er extra aandacht besteed aan de veilige deelname van meisjes. De commissie waardeert dat de ambitie om cultuurparticipatie in de brede zin aan te jagen geïntegreerd is in de artistieke visie van de Hiphop Mansion. De focus op laagdrempeligheid kan op die manier zorgen voor een brede basis voor de toekomstige activiteiten.

Met het opzetten van het 'huis', het daadwerkelijke Hiphop Mansion, wil de aanvrager een well connected broedplaats en kenniscentrum worden in Nijmegen. De organisatie wil hiermee een eigen hiphop infrastructuur opzetten, die op langere termijn de stad nationaal op de urban kaart kan zetten. Deze ambitie juicht de commissie toe.

In het voorjaar was de commissie er niet van overtuigd dat het draagvlak voor Hiphop Mansion bij een aantal van de in de aanvraag genoemde partners daadwerkelijk aanwezig was. Het huidige plan wekt wel vertrouwen.

Korte toelichting op de codes

Op alle codes wordt gereflecteerd. De organisatie scoort met name hoog op het gebied van diversiteit en inclusie. Fair practice is in beeld, maar de beoogde tarieven zitten nog aan de lage kant. Wat betreft de Governance: De Urban Dance Academy is geen voor dit doel opgerichte organisatie. De commissie adviseert de organisatie te onderzoeken of er voor de Hiphop Mansion een nieuwe rechtspersoon kan worden opgezet.

Nijmegen

Colofon

Smaakt naar hiphop!
Adviesrapport commissie Groei.
Cultuurvisie Nijmegen 2021-2024

© November 2020

Gemeente Nijmegen
Korte Nieuwstraat 6, 6511 PP Nijmegen
Postbus 9105, 6500 HG Nijmegen

adviescommissiegroei@nijmegen.nl

Ontwerp: Donka Design (Sjors van der Meulen)

Adviescommissie Groei: Joy Arpots (voorzitter), Lisa ter Berg, Jan Flubacher, Jenneke Harings, Richard Kofi, Marcel Kranendonk, Claudia Linders

Secretaris: Jack Orsel